

PIEKSÄMÄEN
SEUTUOPISTO

Pieksämäen Seutuopisto

Toimintakertomus 2009

Toimintasuunnitelma 2010

VUODEN 2009 TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Opinto-oppaassa esitellyn monipuolisen ja laadukkaan kurssitoiminnan lisäksi, opisto etsii roolia koko kaupungin täydennyskoulutuksen tarjoajana eri yhteistyökumppaneiden kanssa.

Opisto hankkii myyntipalvelu- ja hanketuloja säilyttääksään kaupungin maksusuuden budjetin mukaisena. Opistossa jatketaan myös oman henkilökunnan kouluttamista sekä ollaan vahvana osaajana mukana kaupungin maahanmuuttostrategian toteuttamisessa.

Toteutuminen

Opisto on toteuttanut laadukasta ja monipuolista kurssitoimintaa, osallistujia on saatu runsaasti eri kursseille. Saadun asiakaspalautteen mukaan toiminta on ollut laadukasta ja monipuolista

Opisto toteuttaa kaupungin henkilöstölle atk-koulutukset sekä TYHY -toimintaa ja erilaisia luentoja myyntipalvelu- ja hanketoiminta on ollut vireää, opisto on tarjonnut eri toimijoille mm. atk-koulutusta, ensiapu ja turvallisuuskoulutusta. Maahanmuuttajien kotouttamistyössä opisto toimii sekä tänne muuttaneiden henkilöiden että paikallisten yrittäjien tukena tarjoamalla mm. suomen kielen ja kulttuurin koulutusta sekä Rehvitupa -kahvila toimintaa.

Opiston henkilökunnalle on tarjottu koulutusta mm. pedagogiikassa, monipuolisissa opetusmenetelmissä, ainekohtaisia, syventäviä kursseja mm. tekstiilityössä ja muotoilussa, liikunnan opetuksen kehittämiskoulutusta, sosiaalisen median koulutusta atk-opettajille, webropol -koulutusta.

HENKILÖSTÖ JA OSAAMINEN

Henkilöstö on muutoin pysyvää, vaihtuvuutta on vain vähän. Kuluneen vuoden muutokset tuntiopettajien osalta ovat liittyneet mm. äitiysvapaaseen ja pitkään välimatkaan. Suosimme edelleen paikallisia opettajia. Tuntiopettajia oli opistossa v. 2009 yhteensä 126. Tässä luvussa on myös kertaluennointisijat mukana.

KESKEISET HENKILÖSTÖTULOKSET

Kehityskeskustelut

Rehtori kävi henkilöstön kehityskeskustelut tammi-helmikuussa. Koko päätoiminen henkilökunta sekä osa pitkäaikaisista tuntiopettajista kävivät keskustelun rehtorin kanssa. Yhteensä näitä keskusteluja kertyi 14. Keskustelut jatkuvat edelleen myös tuntiopettajien kanssa ja tulevaisuudessa kukin vastuuopettaja käy oman alueensa kehityskeskustelut.

Toiminta-ajatus

Seutuopisto tarjoaa kaupunkilaisille mahdollisuuden itsensä toteuttamiseen, monipuoliseen opiskeluun ja harrastamiseen ja näin toteuttaa elinikäistä oppimista

Visio

Seutuopisto on osaavana lähipalvelun oppilaitoksena kaikille kuntalaisille avoin ja joustava oppimisympäristö

Slogan

Elämän iloa ja osaamista
– tatsia ja draivia

Henkilöstö 2009:

Rehtori Päivi Majoinen

Toimistosihteeri Marjaana Matilainen

Toimistosihteeri Kaija Nousiainen

Toimistosihteeri Leena Ritvanen

Taideaineiden opettaja Eeva Eloranta-Lappalainen

Tekstiilityön opettaja Irene Kalliokoski, Inkeri Repo

Kielten opettaja Helena Vuojakoski

Musiikin opettaja Juha Valve

126 tuntiopettajaa

Lisäksi ainevastaavat kävivät omien opettajiensa kanssa ryhmäkehityskeskustelun. Näissä keskusteluissa käytiin läpi ainealueen toimintaa, kehittämistarpeita ja yleisiä asioita.

Kehittämispäivät

Tavoitteena on viettää vähintään yksi kehittämispäivä lukukaudessa. Kevätlukukaudella päivä kertyi kolme ja syksyllä kaksi.

Suunnittelu/kehittämispäivien aiheina oli mm. opiston tulevaisuuden näkymät ja toiminnot, kestäväkehityksen strategia ja tasa-arvosuunnitelma, prosessityö, arviointi sekä uuden kauden suunnittelu. Tuoreet työilmapiirikartoituksen tulokset kävimme myös yhdessä läpi ja nostimme sieltä kehittämistavoitteet. Tavoitteen asettelu on tärkeää tehdä koko henkilökunnan voimin, jotta kaikki ovat tietoisia yhteisistä valinnoista ja voivat myös osaltaan vaikuttaa opiston tulevaisuuden kehitykseen.

Koulutukset

Henkilöstökoulutuksia on ollut mm. seuraavista aiheista:

HelleWi- seminaari, 3 pv, 3 hlöä

Monipuoliset opetusmenetelmät, 1 pv 8 hlöä

Kädentaitojen virikepäivä, 1 pv, 2hlö

Luento opettajan kokouksessa, 60 hlöä

Sosiaalinen media, 2 pv, 1 hlö

Sosiaalisen median eri muodot opetuksessa, 4 pv, 1 hlö

SPR- kouluttaja koulutus 2 pv, 1 hlö

Kielten opettajien koulutuspäivä, 1 pv 2 hlöä

Itämaisen tanssin kurssi, 1 pv, 1 hlö

Jooga-ohjaus, 2 pv, 1 hlö

Joogaohjaus, 4 pv, 1 hlö

Uuden vammaispalvelulain soveltaminen, 2 pv, 1 hlö

Suolakeramiikka, 5pv, 1hlö

Webropol- kouluttaja koulutus 1 pv, 1 hlö

Power point, 1 pv, 1 hlö

Henkilökunnan Webropol, 1 hlö:ä , 4t,

Pedanet ,7 hlö 2 pv,

KoL vuosikokous ja seminaari, 2 pv, 1 hlö

Terveystavoitteiset kurssit osana kunnallista palveluketjua, 1pv, 1hlö

Yhteensä 53 koulutuspäivää sekä opettajan kokous, 95 henkilöä

Kokoukset

Opettajienkokous pidettiin kaikille tuntiopettajille syyskuussa. Kokouksessa oli mukana myös luento opiston toiminnan lähtökohdista ja tunnuspiirteistä, kunkin opettajan työn tueksi.

Päätoiminen henkilökunta kokoontui viikoittain palaveriin tarkastelemaan toimintojen etenemistä, yleisiä asioita ja yhteistyössä ratkaistavia asioita.

Tuntiopettajat kokoontuivat ainekohtaisiin palaverihinsa vastuuopettajan kanssa kerran kuukaudessa.

Työilmapiirimittaus

Pieksämäen kaupunki toteutti työilmapiirimittauksen kaikissa kaupungin yksiköissä. Mittauksen jäl-

keen esimiehet saivat koulutusta tulosten läpikäymiseen omassa yksikössään. Tämän jälkeen kukin yksikkö nosti esiin kolme kehittämisen kohdetta. Kyseillä mitattiin mm. työmotivaatioita, työyksikön toimivuutta, työkykyä ja työhyvinvointia.

Tulosten mukaan kaikki mitatut osa-alueet olivat opistossa asteikolla 0-6 (kehitettävää—erinomainen) 4,88-5,68. Tulokset ovat siis hyviä tai erinomaisia. Kehittämisen kohteeksi nostimme sisäisen tiedottamisen, vaikeiden asioiden käsittelyprosessin kuvauksen ja ajan riittävyyden konkreetteja toimenpiteitä. Nämä toiminnot kirjattiin taulukkoon.

Työterveyshuollon työpaikkakäynti

Työterveyshuolto toteutti elokuussa työpaikka käynnin, jossa paikalla oli opiston henkilöstöä. Saamamme palaute oli hyvää ja rakentavaa. Opistotalo todettiin toimivaksi ja paljon mahdollisuuksia tarjoavaksi. Kävimme läpi myös kylien opetustilat ja saimme tavoitteita joiden tilojen muuttamiseen, joitakin yksittäisiä hankintoja jne. Nämä on nyt hoidettu asianmukaiseen kuntoon.

KESKEISET OPSIKELIJATULOKSET

Opistoon laadittiin tammikuussa kohderyhmäanalyysi. Samalla tarkistettiin ovatko kaikki toivotut asiakassegmentit jo opiston toiminnassa mukana ja minkä ryhmän rekrytointia erityisesti painotetaan tulevana kautena.

Kurssilaisia ollut kursseilla

2006: 8 347 2007: 10 206

2008: 10 340 2009: 10 747

Opiskelijoita tilastokeskuksen tilaston mukaan

2007: 3084

2008: 4034

2009: 4114

Prosentteina alueen väkiluvusta opistossa opiskelevista on

2007: 15 %

2008: 20 %

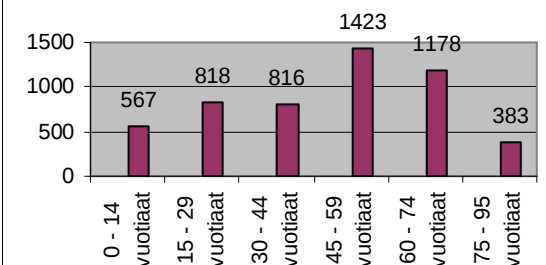
2009: 20,25 %

Keskeyttäneitä kurssilaisia 189 hlöä, 1,7% kurssilaisista.

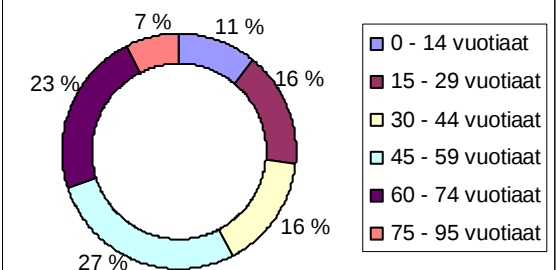
Muuta

Opetushallituksen rahoittamat opintosetelit maa-hanmuuttajille sekä yli 63-vuotiaille eläkeläisille toteutettiin kahdella periaatteella. Joko opiston etukäteen valitsemilla maksuttomilla kursseilla tai henkilökohtaisella 20 :n suuruisella opintosetelillä. Tämän käytännön toivotaan tuovan opistoihin uusia osallistujia.

Opiskelijat ikäryhmittäin

Opiskelijat ikäryhmittäin prosentteina

Opiskelijapalautteet

Keväällä ja syksyllä kerättiin opiskelijapalautteet satunnaisotannalla kaikkien ainealueiden kursseilta sekä syksyllä 2009 avoimena nettipalautteena. Kul-takin ainealueelta 2-3 kurssia otettiin arvioinnin kohteeksi. Saadut tulokset erinomaisia, ka. 3,8/4. Liitteenä Webropol- yhteenveto.

Kurssille ilmoittautumisen uudistaminen

Opisto siirtyi ilmoittautumisen yhteydessä uuteen käytäntöön, jolloin opiskelija voi maksaa kurssimaksunsa suoraan omilla verkkopankkitunnuksillaan. Tästä saimme einomaista palautetta, sillä nyt ei laskua enää tarvitse odotella vaan, osallistumisensa voi varmistaa maksamalla sen jo ilmoittautumisen yhteydessä. Verkkopankin käyttämisen rinnalla opiskelija sai tarvittaessa viitenumeron maksua varten puhelimessa, laskun mukaansa ilmoittautumisen yhteydessä tai postissa kotiin.

Opistossa jatkettiin ilmoittautumisen mahdollisuutta joko internetissä, puhelimesta tai paikan päällä. Uutena yhteistyönä meillä oli vielä Opinovi –hanke, jonka toimipisteessä torinreunalla oli yksi ilmoittautumispiste. Kaikki nämä uudistukset takaavat palvelujen saatavuutta.

Näyttelyt, yleisluennot, matineat

- kevätnäyttely ja kevätjuhla Opistotalolla
- kuvataidekoulun näyttely Poleenissa
- yleisluennot: paikallishistoria, lasten ja nuorten hyvinvointi
- kirjallisuusmatineat: Petri Tamminen,

Jari Tervo ja Mari Möro.

Kävijöitä yhteensä n. 770

MUUT TULOKSET:

Myyntipalvelun lukumäärä: myyntipalvelu 834 tuntia, Ensiapua, atk:ta, turvallisuuskoulutusta, väkivaltakoulutusta, liikuntaa ja taidekursseja,

TIEDOTTAMINEN

Ulkoinen

Lehtiartikkeleiden määrä: yhteensä 43 artikkelia pääosin paikallislehdessä, 15 artikkelia myös maakuntalehdissä sekä radiossa . Valtakunnallinen verkolehti laati opiston toiminnasta vuoden aikana kuusi artikkelia opiston toiminnasta.

Sisäinen tiedottaminen

Opettajia on tiedotettu vuoden aikana viisi kertaa kirjeitse. Lisäksi vastuu opettajat pitävät sähköpostitse ja puhelimitse yhteyttä oman ainealueensa opettajiin. Tuntiopettajilta saadun palautteen mukaan myös yhteinen opistotalo on lisännyt tiedonkulkuja tuntemusta työyhteisön jäsenenä toimimisesta.

Opetuksen painopistealueet ja kehittäminen

Opetuksen painopiste alueiksi sovimme yhdessä maahanmuuttajien opetuksen tukemisen, kestävän kehityksen ideologian, sukupolvien välisen oppimisen ja ikäteeman, muistin tukemiseen ikäihmisten oppimisessa.

Opettajat suunnittelivat yhteistyössä palvelujen saatavuuden turvaamiseksi näihin teemoihin liittyviä koulutuksia eri puolelle opiston toiminta-alueita sekä laitoksiin. Täysin uusia kursseja toteutettiin yli 10 % kurssitarjonnasta.

Pieksämäen kaupungin strategian mukaisesti kylille turvattiin opintoryhmiä toiveiden mukaisesti. Etenkin kylillä, joiden koulu on lakkautunut viime vuosi-
na, toimintaa kehitettiin yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa. Toikkalaan saatiin sekä liikuntaa, teatteria, kädentaitojen ryhmä ja jopa oma laulukkuoro, jolloin kylän yhteisöllisyys saa tukea koulun siellä lakattua.

Opettajien yhteistyö lisääntyi sukupolvien välisen oppimisen teeman avulla. Jäppilässä toteutimme muisteluryhmän sotaveteraaneille, jossa oli mukana veteraanien lisäksi lottia sekä Jäppilän koulun 5-6 luokan oppilaat. Sukupolvien välistä oppimista toteutettiin myös Maaselän koululla, Naarajärvellä, jossa juniorit toimivat tutoreina senioreille atk-opetuksessa. Tämä lisää senioreiden rohkeutta tulla mukaan tietoyhteiskuntaan, kun on oma tukihenki-

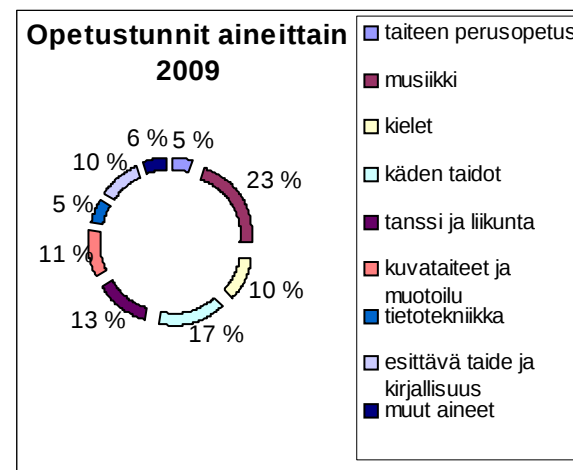
lö vierellä. Kaikki tämä on ollut osa koululaisten opetussuunnitelmaa ja on osoitus toimivasta yhteistyöstä koulujen ja opiston välillä.

Toiminta jatkuu edelleen v. 2010.

Ikäteema— muistiryhmät ja muistikoulu toteutuivat mm. seuraavilla ainealueilla:

- muistikoulu verkkokurssina (myös tietoyhteiskunta valmiuksia tukeva)
- muistikoulu lähiopetuksena mm. laitoksissa ja opistotalolla- muistin tukeminen kielen opiskelussa, Golden Memories Cruise
- muistelu ja kädentaidot (myös kestäväkehitys mukana)
- muistelu ja musiikki, Vanhat koululaulut, lauluryhmät laitoksissa
- muistojen aarrearkku ja
- sotaveteraaniryhmät

Keväällä järjestettiin Muistojen aarrearkku: muisteltiin entisiä kouluajoja, työtapoja, juhlia ja käsitöitä. Käsiyöjaksolla oli mukana tekstiiliopettaja ja vanhoista käsitöistä järjestettiin pieni näyttely opistolle. Muistikouluja on ollut kaksi, joissa on verkkokurssin avulla käyty läpi muistin toimintaa ja pohdittu muistiniksejä. Lisäksi on ollut kaksi muistikoulua Abelin palvelutalossa.

Keväällä oli Sodasta rauhaan-kurssi Abelin palvelutalossa, jossa sotiemme veteraanit muistelivat sota-aikaa ja jälleenrakennusvaiheita. Mukana oli myös lottia ja sota-ajan lapsia.

Syksyllä järjestettiin Jäppilässä vastaava kurssi, mutta

nyt oli mukana peruskoulun 5- ja 6-luokkalaiset ja kurssi järjestettiin.

Kokeiltiin myös kahden opettajan käyttöä, mikä osoittautui erittäin onnistuneeksi.

Musiikki

Dörte Leupold-Törrönen ja Andra Kaus

Musiikinopetus on edelleen tuntimäärältään laajin yksittäinen oppiaine ja opiskelijamäärältään toiseksi suurin liikunnan jälkeen. Vaikka kurssimäärät ovat pienentyneet on valikoima edelleen vaikuttava: tarjolla on ollut opiskelumahdollisuuksia kaiken ikäisille ja hyvin monipuolisesti. Jazzin opetuksen liitännäisenä ollutta pienimuotoista klubitoimintaa on edelleen jatkettu ja suosio näissä illoissa on ollut verraton. Paikalla on aina kuulijoita kymmenittäin, mutta koska kyseessä on kaikille avoin tilaisuus, ei opiskelijoita ole kirjattu henkilöinä mihinkään. Vaikutus on kuitenkin selvä, koska näin tietoa opistosta on saatu leviämään uusillekin kohderyhmille. Myös muutamia musiikkikahvilatilaisuuksia on pidetty samaisessa paikassa eri teemoin. Syksyllä 2008 aloitettu ”Keskustelua musiikin teoriasta” – keskustelutalaisuudet ovat olleet edelleen suosittuja. Näihin ovat osallistuneet ovat olleet opiskelijoita eri kursseilta eikä tämä ole näin ollen vaikuttanut yksittäisten opiskelijoiden määrään merkittävästi.

Perinteisempää opiskelua edustavat edelleen seutukunnan kuorot ja lauluyhtyeet, joista suurimmat

ovat kiinteässä yhteistyössä opiston kanssa. Nämä olisi kuitenkin saatava paremmin sitoutumaan myös opistotyöhön. Kuorojen kanssa tehtiin lukuvuoden alussa sopimus, jolla opiston rooli saataisiin näkyvämmäksi, mutta kaikki kuorot eivät ole tätä noudattaneet.

Jo useampien vuosien ajan järjestettyä musiikin- ja muutakin opetusta erityisryhmille on jatkettu ja tarvetta olisi laajentaa tarjontaa edelleen. Ongelmana on edelleen osaavien opettajien löytäminen. Edelleen myös tämän väestöosan vanheneminen asettaa painopistettä uudenaisten palvelujen kehittämiseen. Erityisopetuksen ansiosta opisto on kuitenkin voinut osaltaan edistää ja ylläpitää myös kohderyhmien itsenäistä aikuista elämää. Yhteistyötä näissä tehdään sosiaalitoimen ja seurakunnan kanssa.

Yhteistyötä on tehty edelleen myös mm. koulutoimen, kulttuuri-nuorisotoimen ja kyläyhteisöjen kanssa laajemmaltikin musiikinopetuksessa. Vaikka musiikinopetus onkin opiston laajimpia toimialoja, ei kysyntä tai tarve ole vähenemässä. Tällä hetkellä opetusta on eri soolosoitinten, yksinlaulun ja karaoken

Musiikki:

Opetustunteja 4262 (23 %)

Opiskelijoita 1551

harrastajille sekä kuoroille ja lauluyhtyeille että erilaisille soitinyhtyeille. Bändisoitimet ovat suosittuja nimenomaan nuorten keskuudessa. Opetuksen järjestämiseksi olisi löydettävä uudenlaisia keinoja nykyisten rinnalle. Myös ainekohtaista harkintaa on tehtävä opetuksen uudelleen järjestämiseksi. Tämä tarkoittaa mm. ryhmäopetuksen kehittämistä niissä aineissa, joissa se on mahdollista. Myös ulkoistaminen ja yhteistyö mm. musiikkiopiston ryhmäaineissa tulisi harkita. Tältä taholta voisi löytyä myös molemman suuntaista opettajan vaihtoa, koska pääasiassa opettajakunta myös meillä on musiikkiopistokelpoista.

Toiminta on saanut muotonsa sekä ainevalikoimansa että menetelmien suhteen jo vuosien saatossa eikä syytä muuten erityiseen linjanmuutokseen ole nähtävissä. Nuorten aikuisten kohtaaminen on edelleen ongelma. Tämä kohderyhmä on saatavissa mukaan kokemuksen perusteella teemayleisluentojen avulla. Myös etäopetuksen markkinointia tulee lisätä.

Kielet

Seutuopistossa on voinut opiskella seuraavia kieliä kalenterivuonna 2009:

suomi vieraana kielenä, ruotsi, englanti, saksa, ranska, venäjä, espanja, italia, viro ja portugaliala ja viittomakieli.

Pääosin kurssit ovat koko työkauden kestäviä, mutta on järjestetty myös lyhyitä intensiivikursseja. Viikon-

Suurimman osan musiikin opetuksesta hoitavat tuntiopettajat, joita musiikissa on kymmenkunta. Näistä viisi 'päätoimisia', eli opetus on heidän päätyötään ja pääasiassa Pieksämäen Seutuopistossa. Myös he ovat osaltaan turvaamassa opistotoiminnan kehittämistä ja jatkuvuutta. Ongelmana on kuitenkin edelleen lisääntyvät matkakulut pätevien opettajien siirtyessä suuremmille paikkakunnille eri syistä. Tähän ongelmaan olisi löydettävä jokin ratkaisu. Kuluneena vuonna on musiikinopetuksen suunnitteluun on osallistunut myös yksi tuntiopettaja erillisrahoituksen turvin, mutta tämä olisi saatava vakinaistettua jatkuvuuden turvaamiseksi. Opettajien työnjaon ja opetuksen kehittämiseksi on myös hyväksi koettuja tuntiopettajakokouksia jatkettava säännöllisesti kuukausittain. Näihin osallistumiseen olisi kuitenkin saatava tarvittaessa matkakulukorvaus, koska yhteisen ajan löytäminen opetuspäiville ei ole aina helppoa.

Muskariryhmä esiintymässä

loppukursseja oli portugalissa (10t), Native Americans (4t), italian kielen ääntäminen (4t). Keväällä 2009 toteutettiin myyntikurssina portugaliläyhytkurssi.

Pääosin opetus on keskittynyt opistotalolle, mutta on myös haluttu viedä opetusta lähelle opiskelijoita: Meriluodon koululla toimivat espanjan kurssit, luki-

Kielet:

Opetustunteja 1901 (10 %)

Opiskelijoita 943

Kielten opiskelun esittelyä,
kevät 2009

olla on seniorienglannin kurssi, Naarajärvellä on kaksi englannin kurssia, Peiposjärvellä aktiivinen englannin kurssi. Peiposjärven kurssin osallistujamäärä on kasvanut vuosi vuodelta. Kevätkaudella toimi myös yksi englannin ryhmä Virtasalmella, mutta syksyllä ei tullut enää tarpeeksi opiskelijoita.

Kyliä kielenopetusta on haluttu aktivoida. Mikkelin kansalaisopiston kanssa yhdessä saatiin erityisavustusta Kielitaitoa kylille - hankkeeseen. Kylillä kielen ryhmien syntymisen estää usein se, että opiskelijamäärät jäävät liian pieniksi. Tässä usean kylän pienet ryhmät yhdistetään yhdeksi ryhmäksi. Opettaja kiertää vuoroviikoin eri kylillä pitämässä suullisia harjoituksia, ja väliaikana opiskelijat tekevät erilaisia tehtäviä ja ovat yhteydessä opettajaan ja toisiinsa internetin välityksellä. Keväällä 2009 kurssi alkoi Naarajärvellä ja sinne ilmoittautui 17 opiskelijaa, joista 12 jatkoi syksyllä. Kurssiin saatiin lisää hankerahotusta ja kurssi jatkui syksyllä. Syksyllä kurssi on koontunut kolme tuntia joka toinen viikko. On osoittautunut, että tämäntyyppinen monimuoto-kurssi soveltuu hyvin kiireisille työssä käyville ihmisille. Kurssia voidaan jatkossa järjestää kantakaupungissakin.

Yksilöopetus (10 tuntia/150€) soveltuu opiskelijoille, joiden on vaikea sovittaa ajankäyttöään kerran viikossa tapahtuvaan kurssiin. Opiskelijat ja opettajat sopivat yhdessä tason, oppimateriaalin ja ajan kohdan, Osa haluaa opiskella intensiivikurssin omaan tahtiinsa, osa haluaa kerrata taitojaan ennen

kuin tulee varsinaiselle kielikurssille ryhmään. Voidaan toteuttaa myös pariopetuksena, jolloin samantasoiset opiskelijat opiskelevat yhdessä ja jakavat kurssimaksu. Yksilöopetusta annettiin

englanti 5 jaksoa

suomi 2

venäjä 3

saksa 1

ranska 1

pariopetusta

venäjä 2

Suosittut kurssit

Tänä vuonna ei noussut mikään kieli ylitse muiden. Ilahduttavaa oli, että italian alkeisiin tuli 12 opiskelijaa, ja jatkoryhmäkin muodostui. Samoin ranskan opiskelijoita on ilahduttavasti.

Englannin perusasteen kaikki ryhmät ovat olleet erittäin suosittuja, kun taas edistyneempien kurseihin on vähemmän tulijoita.

Espanjassakin on edelleen monta ryhmää (7), mutta alkeisopiskelijoita ei ollut viime vuoden määrää. Tosin viime vuoden alkeet ovat jatkaneet opistojaan ilahduttavasti ja eri tasoja on kolme.

Kevätkaudella venäjän alkeisryhmiä toimi kaksi, mutta syksyllä ne yhdistyivät.

Suomen kielen opiskelijoita on alkeiskurssilla ollut yli yli kaksikymmentä. Jatkoryhmässäkin on ollut yli 20 opiskelijaa. Lisäksi on syyskaudella järjestety su-

men kielioppi- kurssi venäjäksi. ”Apuopettajina” suomen kursseilla on ollut Diakin opiskelijoita, jotka suorittavat harjoitteluaan monikulttuurijaksollaan. Tyypillistä näille kursseille on, että osallistujamäärät vaihtelevat hyvinkin paljon eri kerroilla, mikä vaatii erittäin suurta ammattitaitoa opettaja

Uutta

Kieliä kylille-hankkeen ansioista on pystytty toteuttamaan monimuotokurssia, jossa on sekä lähiopetusta että verkossa olevien harjoitusten tekemistä. Opiskelijat ovat myös voineet osan kirjallisista tehtävistä lähettää opettajalle tarkistettavaksi sähköpostin kautta.

Englannin keskustelu, Chat time, käynnistettiin syksyllä. Se kokoontuu joka toinen viikko, 60 minuuttia kerrallaan. Se on osoittautunut onnistuneeksi ratkaisuksi.

Viron kielen kurssilla ’Räägime eesti keeles’ on kehitetty kahden äidinkielenään puhuvan opettajan yhteistyötä.

Syksyllä aloitettiin lasten englanninryhmä ”English for kids- enkkua tenaville”. Kurssilla on toiminut hyvin ja sinne ilmoittautui 15 lasta iältään 8-9-vuotiaita.

Ikääntyneet

Ikäihmiset on otettu huomioon heille suunnatulla kurssilla: The Golden Memories Cruise.

Kurssilla on harjoiteltu matkailusanastoa, keskusteltu ajankohtaisista asioista, muisteltu esim. omia kouluajoja, joulutapoja englanniksi. Kurssilla pyritään

tukemaan ikäihmisten muistin ylläpitoa käyttämällä havainnollista materiaalia, kuvia, muistipelejä.

Espanjan kielessä on myös senioriespanjaa, leppoisasti etenevä kurssi.

Yleiset kielitutkinnot

Seutuopisto järjestää myös Yleisiä kielitutkintoja. Vuonna 2009 suomen kielen keskitason tenttiin osallistui yhteensä 6 ja englannin kokeeseen yksi osallistuja. Lisäksi ennen jokaista tenttiä on ollut tiedotustilaisuus, jossa on läpikäyty kokeen rakenne ja selitetty käytännön järjestelyistä. Tämä on osoittautunut hyväksi käytänteeksi, ja tenttiin osallistujat ovat tulleet pitkienkin matkojen päästä.

Opinto-ohjausta oli syksyllä neljän tunnin opiskelutekniikan kurssi .

Muuta toimintaa

Rehvitupa

Monikulttuurinen kohtauspaikka on kokoontunut kerran viikossa. Käytännön toteutuksen ovat tehneet Diakonia ammattikorkeakoulun monikulttuuriopintojakson opiskelijat. Heitä on kaksi lukukaudessa. Toimivuuden jatkuvuuden takaa, että edelliset harjoittelijat siirtävät työt ja vastuun uusille. Syksyllä oli vastaavana venäjänkielinen, koska Rehvituvassa suurin kävijäjoukko on venäläiset. Kevätkaudella oli toiminnassa eri alojen edustajia esittelemässä, esim. Kalevan Naiset kertoivat suomalaisista pääsiäistavoista, maalattiin pääsiäismunia, kevätnaamiaiset, oltiin puutalkoissa opistolaisyhdistyksen kesämajalla. Syk-

Rehvituvan monikulttuurista toimintaa

syllä osanottajat valmistivat heijastimet itselleen ja keskustelivat liikennekulttuurista eri maissa, Pohjo-la-Norden piti lauluillan. puhuttiin eri maiden jou-luperinteistä Rehvituvan monikulttuurikuoro esiin-tyi myös opiston joulujuhlissa. Toiminta on nyt va-kiintunut, kuten myös kävijämäärä.

Rehvitupa on osoittautunut tarpeelliseksi maahan-muuttajien ja paikallisväestön kohtauspaikaksi.

Kielten tuntiopettajat

Kieltenopettajat kokoontuvat kerran kuussa keskus-telemaan ajankohtaisista asioista. Tapaamisissa käsi-tellään myös pedagogisia kysymyksiä ja vaihdetaan opetusvinkkejä. Nämä on koettu erittäin tärkeiksi sekä apuvälineeksi opettamisessa mutta myös sitout-tamisessa opistoon.

Yhteishenkeä on myös luoto vapaa-aikana tapahtu-villa kokoontumilla. Syksyllä kielenopettajat tekivät omatoimimatkan Lyypekkiin, jossa käytiin vierailulla vastaavanlaisessa oppilaitoksessa, ja tutustuttiin sak-salaiseen kulttuuriin.

Paikkakunnalle on muuttanut ulkomaalaisia, mikä on helpottanut tuntiopettajien saamisessa, niinpä saksassa, virossa ja venäjässä on äidinkieltään puhu-vat opettajat.

Paluumuuttaminen ulkomailta tuo myös kielitaitoi-sia paikkakunnalle. Tällä hetkellä on jopa runsaasti tarjolla kielenopettajia.

Maahanmuuttajat

Tavoitteena oli löytää yhteistyöhön kaikki maahan-muuttajien kanssa toimivat tahot Mikkelin ja Pieksä-

mäen seuduilla. Tämä hankkeen tavoitteena oli maa-hanmuuttajien vapaa-ajan toiminnan ja aktiivisuu-den lisääminen opistojen yhteistyön ja kolmannen sektorin avulla.

Pieksämäellä kutsuttiin seutukunnan kolmannen sektorin edustajia paikalle yhteiseen neuvotteluun maahanmuuttajille suunnatun kahvilatoiminnan käynnistämisestä ja muusta yhteistyöstä

Kysely kolmannelle sektorille heidän toiminnastaan maahanmuuttajien parissa tehtiin, Diakonia ammat-tikorkeakoulun monikulttuurijakson harjoittelijat työstivät tulokset. Vastauksia saatiin 24 kappaletta. Vastauksissa tuli esille, että järjestöt eivät vielä juuri-kaan toimi maahanmuuttajien parissa, mutta ovat valmiita ottamaan heitä mukaan toimintaan. Tämä onkin näkynyt mm. järjestöjen osallistumisessa Reh-vituvan toimintaan, jossa mm. Pohjola Norden on järjestänyt pohjoismaisen lauluillan.

Diakin monikulttuurisuus opiskelijat laativat syksyllä kyselyn opiston uussuomalaisille opettajille opiston toiminnasta työnantajana. Opisto sai tärkeää tietoa mm. annetusta tuesta, lainsäädännön selvittämisestä jne. Selvityksen mukaan opiston vastuu opettajat ovat onnistuneet työssään erinomaisesti. Voidaan siis todeta, että opisto on ollut hyvä paikka tutustua suo-malaiseen työelämään tuntiopettajana.

Voimaa muistoista,
syksy2009

Kädentaidot ja kuvataiteet

Yleisesti perustarjonta kädentaidoissa ja kuvataiteissa on hyväksi havaitulla, toimivalla tavalla edennyt. Opiskelijoilla on kiinnostus ja harrastuneisuus säilynyt vuodesta toiseen ja on halua syventää ja kehittää valitussa opiskeluaineessa. Kaupunkialueen kursseille riittää opiskelijoita mukavasti, mutta kylien ryhmät ovat osallistujamääriltään pienempiä. Tämä on luonnollista kylillä asuvien määrän vähennyttyä ja ikääntyminenkin asettaa joskus omat esteensä. Kylien opetusryhmäkokojen on opistossamme sovittu voivan olla pienemmät kuin kaupungin ja taajamien. Tuntiopettajatilanne on säilynyt ennallaan eli opetusta hoitaa pitkään opettaneet, opetusaineensa hyvin hallitsevat opettajat.

Viikonloppukurssit ja uudet kurssit

Viikonloppukurssit ovat olleet edelleen varsinkin kädentaidoissa suosittuja. Uusia kursseja oli lasikoru- ja koruketjukurssi, kumpikin päivän mittaisina. Ennen kesälomaa oli kasvivärjäyskurssi Rantalehdossa, upea päivä ja upeita lankoja! Osa asiasta innostuneina värjäsi vielä tänä syksynä uuden satsin kuiva-
tuilla värjäyskasveilla. Ja nyt osa langoista on jo valmiina shaaleina!

Päivittäisestä toiminnasta poikkeavaa

Syyslukukauden opistomme tiloissa toiminut Kontiipuiston koulu on tuonut oman leimansa opiston arkipäivään. Tilojen käyttöä on soviteltu ja opetusai-
koja järjestelty molempia osapuolia tyydyttävällä tavalla.

Tästä syystä tältä lukuvuodelta jäi toteutumatta suunniteltu työpajatyypinen toiminta entisöinnin ja verhoilun opetuksessa. Toivottavasti pystymme sen toteuttamaan Kontiipuiston koulun taas päästyä omaan remontoituun kouluunsa.

Vuoden 2009 opetus toteutui pääosiltaan suunnitellulla tavalla, vaikka varsinkin syksyn viikonloppukurssien suosiossa oli havaittavissa hienoista hiipumista.

Kanttilan taideluokasta luovuttiin kesän aikana, eikä kurssien siirtäminen uusiin tiloihin sujunut aivan hankaluuksitta. Syksyn mittaan opiskelijat ja opettajat ovat kuitenkin sopeutuneet tilanteeseen. Opistotalossa yhteistyö Kontiipuiston koulun kanssa on sujunut mallikkaasti. Huomiota on pitänyt kiinnittää esim. siivousjärjestelyihin, jotta yhteiskäytössä olevissa tiloissa ei syntyisi turvallisuusriskejä tai muuta haittaa kummallekaan osapuolelle.

Opetuksessa on otettu huomioon kestävän kehityksen teema. Hyvin monilla kursseilla (esim. vaatteen ompelu, kirjonta, tilkkutyöt, maalaus tilkuista, helmityöt, mosaiikki, kehitysvammaisten ryhmät) on hyödynnetty käytettyä tai ylijäämämateriaalia. Esim. helmityökurssilla koottiin vanhoista rikkoutuneista koruista uudenlaisia ajanhenkisiä koruja. Teemaan liittyivät myös elokuussa pidetyt ”jäjämarkkinat”, joilta sai ostaa ylijäämätarvikkeita, työvälineitä, leh-

Montolan kudontakurssi

Käden taidot:

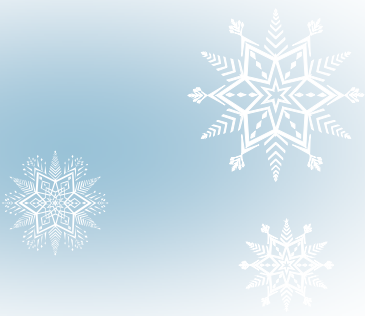
Opetustunteja 3115 (17 %)

Opiskelijoita 1107

Kuvataiteet ja muotoilu:

Opetustunteja 2144 (11 %)

Opiskelijoita 938

tiä ja kirjoja.

Uutuudet ja suosikit

Vuoden uutuuksia olivat kevätkauden kotitonttu-kurssit ja syyspuolen koruja hopeasavesta, mosaiikin alkeet ja neulekahvila.

Suosituimpia kursseja olivat perhekeramiikka, lasityöt, vaatteiden ompelu sekä pääsiäismunien valmistus. Kotitonttukurssille oli niin paljon halukkaita, että yhden kurssin sijasta toteutettiin kaksi. Opetuk-

seen kuuluvalla matkalla Suomen Kädentaidot - messuille osallistui yli neljäkymmentä kurssilaista.

Keramiikkatöitä, keväänäyttely 2009

Taiteen perusopetus:
Opetustunteja 868 (5 %)
Opiskelijoita 177

Taiteen perusopetus

Kuvataidekoulun opetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) sekä sitä täydentävään asetukseen (813/1998).

Kuvataidekoulun toiminta-ajatus

Kuvataidekoulu antaa visuaalisten taiteiden taiteen perusopetusta kuvataiteen suuntautumisvaihtoehdossa yleisen oppimäärän mukaan.

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävänä on luoda perustaa emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvulle sekä antaa edellytyksiä elinikäiseen taiteiden harrastamiseen.

Opetuksen tehtävänä on myös kehittää ja säilyttää kansallista kulttuuria sekä tukea oppilaan kykyä arvostaa eri kulttuureja ja toimia monikulttuurisessa yhteiskunnassa.

Taiteen opiskelun tarkoituksena on avata oppilaille uusia mahdollisuuksia ymmärtää taidetta ja kulttuuria sekä niiden sisältämiä merkityksiä. Tehtävänä on myös kehittää oppilaiden ajattelemisen taitoja ja luovuutta elämän eri alueilla.

Yleisen oppimäärän tehtävänä on kehittää sellaisia taitoja ja tietoja, joita oppilas tarvitsee elämän eri aloilla ja jotka antavat hänelle valmiuksia hakeutua myöhempiin opintoihin.

Teatteritaide

Mustalaisruhtinatar

Tammi-helmikuussa 2009 Poleenin Teatterissa harjoiteltiin Eeva Elorannan johdolla operettia Mustalaisruhtinatar, josta syksyn 2009 lämmitysharjoitukseen kertyi opetustunteja kyseiselle vuodelle 256. Opiskelijoita musikaaliin osallistui n. 32 (siksi n- ilmaisu, että kevään lopussa lähti yksi henkilö paikakunnalta muuton ja kaksi työesteiden vuoksi pois produktiosta. Toisaalta syksyllä tuli yksi uusi paikkaamaan poislähteneen roolia.) Yleisö otti esityksen omakseen ja kurssilaiset saivat paljon henkilökohtaisia onnistumisen kokemuksia.

Rakkaudesta minuun

Toukokuussa valmistettiin Eeva Elorannan ohjauksessa syksyn ensimmäistä ensi-iltaa eli Anna Krogeruksen näytelmää Rakkaudesta minuun. Opiskelijoita oli 9 ja opetustunteja 100. Nykypäivän raju kuvaus tarjosi vaativia rooleja kokeneille harrastajille.

Silkkipaperitaivas

Vauvateatteriesitys Silkkipaperitaivas valmistui toukokuussa Poleenin kellariteatteriin Janne Jämsän ohjauksessa. Kurssille osallistuivat 2 näyttelijää ja yksi muusikko. Kurssi oli 0-kurssi ja siitä karttui opetustunteja 65.

Teatteri-improvisaatiokurssi

Toukokuussa 2009 toteutettiin Teakin Avoimessa Yliopistossa teatteri-improvisaatiokurssi. Oppilaita kurssille osallistui 17 ja opetustunteja kertyi 30. Opettajana toimi kuulun Stella Polariksen kouluttaja, näyttelijä Jarmo Hyttinen. Opetukselle, joka koettiin innostavaksi ja luovuuden uusia ulottuvuuksia avaavaksi, syntyi jatkokurssi 2009 syksyllä. Tällöin opiskelijamäärä oli 7, joista valitettavasti yksi oppija joutui muualla tapahtuneen tapaturman vuoksi jäämään pois ensimmäisen opintokerran jälkeen. Tunteja kertyi 30.

Silkkipaperitaivas

Silkkipaperitaivas palasi elokuussa kesätauolta, jolloin esityksen lämmitysharjoituksista kertyi 0-tunteina 15 opetustuntia, opettajana Janne Jämsä. Osallistujia sama määrä kuin keväällä.

Rakkaudesta minuun

Rakkaudesta minuun jatkoi harjoituksia elokuussa ja ensi-iltansa draama sai syyskuussa. Opetustunteja syksyltä kertyi 110, oppilaita oli yksi vähemmän eli 8.

Oopperakurssi

Oopperakurssi, joka valmisti lauluja mm. Poleenin

Esittävä taide ja kirjallisuus:
Opetustunteja 1910 (10 %)
Opiskelijoita 758

Teatterin operettiin Iloinen Leski, oli ohjelmassa syys-marraskuussa. Opetustunteja kertyi n. 35, opettajana toimi Jukka Saarman ja opiskelijoita oli 15.

Liian paksu perhoseksi

Syksyn toisena draamatuotantona oli tunnettu ja rakastettu kotimainen kansankuvaus Liian paksu perhoseksi, jonka ohjasi elo-lokakuussa vierailijana Juhani Joensuu. Opetustunteja kertyi 0-tunteina n. 200. Opiskelijoita kurssilla oli 13.

Teatteripuvustuksen erikoiskurssi

Teatteripuvustuksen erikoiskurssilla marraskuussa toteutettiin ompelijavaatturi Susanna Pohjolaisten johdolla Iloisen lesken pukuja. Opiskelijoita oli 6 ja opetustunteja kertyi 50.

Operettitanssin kurssi

0-tunteina toteutui Dan Cioatan johdolla operettitanssin erikoiskurssi, jolla on kuusi oppilasta. Tunteja kertyi 2009 puolella 23.

Iloinen Leski

Poleenin Teatterin Iloinen Leski marras-joulukuussa käynnisti talven suuren musiikkiproduktion valmistelut. 100 opetustunnin ja n. 40 opiskelijan kurssi valmistaa Poleenin lavalle maailman tunnetuimman operetin Eeva Elorannan ohjauksessa.

Kuva: Janne Jänsä

Miljoonaperijätär Hanna Glavarin ja kreivi Danilon rakkaustarina tuo näyttämölle menneiden aikojen lumon. Lähes 40 esiintyjää ja elävä orkesteri tarjoavat loisteliaan teatterielämyksen upeine pukuineen ja silmiä hivelevine lavasteineen.

Harrastajateatterit eri kylillä

Kevät 2009

- Halkokummun teatteri: *Ei sikaa säkissä*. 118 h. 14 opisk. Ohj. Unto Kohvakka.
- Toikkakan lasten näytelmä: *Seitsemän veljestä lukkarin koulussa*. 20 h, 10 opisk. Ohj. Unto Kohvakka.
- Jäppilän näytelmä: *Emakkosika*. 30 h. 7 opisk. Ohj. Matti Nikkarinen
- Partaharjun teatteri: *Täällä Näveri-kuuleeko Eurooppa*. 66 h, 15 opisk. Ohj. Annikki Saha.
- Vanajan näytelmä: *Kolme pientä porsasta*. 42 h. 5 opisk. Ohj. Unto Kohvakka
- Virtasalmen teatteri: *Komedia Amerikan armas*. 70 h. 11 opisk. Ohj. Juha Venäläinen.

Syksy 2009

- Toikkalan lasten näytelmä: *Uusi kasvo ja Jänis Jäppisen onneton löytö* –harjoitukset. 10 h. 18 opisk. Ohj. Unto Kohvakka.
- Halkokummun teatteri: *Lemmenlipsahduksia* –harjoitukset. 15 h. 15 opisk. Ohj. Unto Kohvakka.
- Jäppilän näytelmä: *Kissa ulos* -harjoitukset. 30 h, 7 opisk. Ohj. Matti Nikkarinen.
- Partaharjun teatteri: *Viimeiset kiusaukset* -harjoitukset 37 h, 27 opisk. Ohj. Annikki Saha.
- Virtasalmen teatteri: *Ideaparkki* -harjoitukset 40 h, 14 opisk. Ohj. Juha Venäläinen.

Tietotekniikka

Atk:ssa tietotekniikka tutuksi peruskurssit ja jatkokurssit toteutuivat odotetusti. Samoin kaikki kuvankäsittelyyn liittyvät kurssit ovat olleet suosittuja. Keväällä digi-tuvassa oli osallistujia kaikkiaan lähes 30. Tupaan voi tuoda myös omia koneita mukanaan. Syksyllä erilaiset lyhyt-kurssit skypestä ja laitehallinnasta olivat suosituimpia, joillekin kursseille on jouduttu perustamaan rinnakkais-ryhmiä suuren suosion myötä. Tietotekniikan opiskelijamäärät ovat lisääntyneet viime vuosina, mikä tukee osallisuutta tietoyhteiskuntaan.

Digitupa 2009

Liikunta

Liikunnan opetusta kehitettiin edelleen v. 2009. Yhteistyötä erityisliikunnan toiminnasta osana opiston toimintaa jatkettiin edelleen. Opiston oppaassa oli esitelty myös kaikki erityisliikunnan kurssit ja ilmoittamiset pystyi tekemään opistolle muun ilmoittautumisen yhteydessä. Näin pystyttiin palvelemaan kaupunkilaiset yhdeltä luukulta.

Liikunnassa toteutui kaikkiaan 1 822 opetustuntia ja osallistujina oli kaikkiaan 2234 kaupunkilaista. Liikuntakurssit ovat edelleen suosituimmat opiston tarjonnassa. Suosituimmat ryhmät ovat Bodypjumpa ja Pilates. Kestosuosikkina jatkavat edelleen joggaryhmät ja vesiliikunnat.

Jäppilässä jatkettiin Äijäjoogaa jo toista vuotta ja nyt myös keskusta sai oman ryhmänsä.

Keskustassa toimiva Kimppajumppa on ollut suur-suosikki jo vuosien ajan. Kuluneen vuoden aikana myös erilaiset rentoutusryhmät ovat vakiinnuttaneet asemansa.

Järjestöyhteistyö

Opisto kutusi keväällä 2009 kaikki erityisjärjestöt koolle, jolloin pystyttiin yhdessä tarkistamaan onko toiminnassa kaupungin liikuntatoimen, opiston ja järjestöjen välillä päällekkäisyyttä vai puuttuuko tarjonnasta jotain. Tapaaminen oli onnistunut ja saimme toistemme toiminnasta arvokasta tietoa. Tapauksia jatketaan keväisin, seuraavan kauden suunnittelun pohjaksi.

Tietotekniikka:

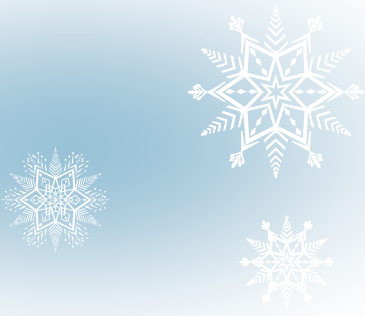
Opetustunteja 1007 (5 %)

Opiskelijoita 625

Tanssi ja liikunta:

Opetustunteja 2386

Opiskelijoita 2932

Muut aineet:

Opetustunteja 1157 (6 %)

Opiskelijoita 1716

Muut ainealueet: tanssi ja kotitalous

Tanssi

Tanssissa lavatanssit jatkoivat suosiotaan, ryhmissä tanssin saloja opiskeli yli 90 osallistujaa.

Show– ja latinotanssit olivat uusia suosikkeja, joissa opiskeli 46 tanssijaa

Myös erilaiset baby-bailatino– ryhmät olivat suosittuja ja nuoret löysivät omakseen Orientalmixin, jossa yhdistyy discotanssi ja itämainen tanssi.

Hiphop ja break dance ovat jo vakiinnuttaneet asemansa. Hiphoppia oli tarjolla myös talvilomalla

Pieksämäen seudun liikunnan toteuttamalla Sportti-leirillä, jossa opisto toimi yhteistyökumppanina.

Kotitalous

Kotitaloudessa suosituimmat olivat erilaiset tätekakku ja voileipäkakkukurssit. Lisäksi miehille suunnattu oma kokkikerho jatkaa suosiotaan.

Voileipäkakkukurssi 2009

HANKKEET

Kyläkoulujen taidepaja

Kyläkoulut ovat pieniä ja resurssit usein vähäiset monimuotoisen taideopetuksen toteuttamiseen. Yhteisellä hankkeella haluttiin tukea kyläkoulujen taideopetusta siten, että opiston taideopettajat kävivät kyläkouluilla toteuttamassa taidepajoja ja oppilaat vierailivat myös opiston keramiikkaluokassa keramiikkaa opiskelemassa. Oppilaat ovat tutustuneet myös digi-kuvauksen saloihin ja he pitivät hienon näyttelyn Kanttilassa joulukuussa. Kyläkoulun opettajien osaaminen on kartoitettu ja vaihtoa eri kyläkoulujen kanssa on jatkossa helppo toteuttaa. Kyläkoulut ovat myös vierailleet toistensa luona ja tapahtumat ovat olleet ohjelmallisia, jolloin useat taiteen

lajit ovat olleet mukana esityksissä. Kyläkouluilla on toteutettu mm. maalaustaidetta oikeille taulupohjille, taidekäsityötä, bändisoittoa, digi-kuvausta ja keramiikkaa. Lisäksi opiston atk-opettaja on kouluttanut kyläkoulujen opettajia digi-kuvaukseen ja sen hyödyntämiseen opetuksessa.

Kyläkoulujen taidepaja hankkeen ideoija ja yhdyshenkilö Esa Väisänen kävi Opetushallituksen järjestämässä hankepäivässä esittelemässä hanketta.

Hanke päättyi alkuvuodesta 2010, mutta opiston ja kyläkoulujen välinen yhteistyö jää pysyväksi toiminnaksi.

Maahanmuuttajat vapaaehtoisverkoissa

Hankkeen tavoitteena oli löytää yhteistyöhön kaikki maahanmuuttajien kanssa toimivat järjestöt Pieksämäen ja Mikkelin seudulla. Hankkeen tavoitteena oli maahanmuuttajien vapaa-ajan toiminnan tukeminen opistojen yhteistyön ja järjestöjen avulla. Pieksämäellä kutsuttiin järjestöjen edustajia yhteiseen suunnittelutilaisuuteen kahvilatoiminnan käynnistämiseksi maahanmuuttajille. Kahvilatoiminta on edelleen vilkasta ja myös järjestöt toteuttavat tiedotustaan ja ohjelmaansa Rehvitupa maahanmuuttajien kahvilassa. Järjestöille laadittiin kysely maahanmuuttajatoiminnasta ja 30 järjestöä Pieksämäeltä

vastasi kyselyyn. Paikallisten maahanmuuttajien tuoksi kahvilatoiminta on jo vakiinnuttanut asemansa ja jatkossa opisto etsii mahdollisuuksia tukihenkilötoimintaan maahanmuuttajille. Diakin opiskelijat toteuttavat myös monikulttuurisuusjakson harjoitteluun opiston Rehvituvassa. Kävijöitä kahvilassa on ollut n. 10-15 kävijää illassaan. Hanke päättyi 31.12.2009, mutta toiminta jää pysyväksi opiston toiminnaksi.

Seniorit –Juniorit verkossa

Hankkeen tavoitteena oli ikäihmisten atk-valmiuksien tukeminen ja lisääminen sukupolvien välinen oppimisen avulla. Yhteistyössä Maaselän koulun kanssa. Juniori toimii tutorina seniorille, kun he aamupäivällä kerran viikossa istuvat yhdessä tietokoneen ääressä. Teemoina on ollut mm– kuvankäsittelyä, internet hakua jne. Samalla poistuu ennakkoluuloja eri ikäisten ihmisten kohtaamisesta ja yhteistyöstä. Sekä seniorit että juniorit ovat kokeneet yhteistyön hedelmälliseksi. Seniorit näkevät nuorten kiinnostuksen kohteet ja virtuaalimaailman konkreettisesti, kun juniori toimii oppaana ja toi-

saalta juniorit oppivat odottamaan ja antamaan tilaa kenties hieman hitaammalle seniorille suoriutua tehtävistä koneella. Samalla juniorit saavat arvokasta ohjaus- ja neuvontakokemusta. Hanke päättyi 31.12.2009, mutta toiminta jää pysyväksi Maaselän koulun ja seutuopiston yhteistyöksi.

Digitupa 2009

Kielitaitoja kylille (OPH:n rahoitus)

Kielitaitoa kylille hanketta on toteutettu jo toisen hankkeen verran. Kielitaitoa kylille 1 laadittiin verkkokurssi espanjan alkeisiin ja tämä hanke päättyi vuoden lopussa. Kielitaitoa kylille 2 jatkaa vielä v. 2010. Tässä jatkohankkeessa laaditaan verkkokurssille jatkokurssi verkkoon. Lisäksi opetuksen toteuttamistapa on uusi. Opiskelijat opiskelevat pääosin

verkossa itsenäisesti, ja tapaavat ryhmässä joka 3. vko. Näin on vastattu kylien opetuksen tarpeeseen vähentäen kulkemista ja tarjoten mahdollisuus myös pienemmälle ryhmälle aloittaa opetus kylillä, kun kulut pienenevät verkko-opetuksen myötä.

Terveystavoitteiset kurssit osana kunnallista palveluketjua (Oph:n rahoitus)

Hyvinvointia messuilla.

Opistoa esittelemässä tanssinopettaja
Virve Jämsä

Terveystavoitteiset kurssit on yhteishanke Mikkelin, RaJuPuSu ja Mäntyharjun opistojen kanssa. Tässä hankkeessa oli tavoitteena löytää opistoille rooli kunnallisessa palveluketjussa osana terveyden edistämisen toimintaa. Kukin opisto eteni oman alueensa tarpeiden pohjalta.

Pieksämäellä kokeiltiin erilaisia muistikursseja ja muisteluryhmiä laitoksissa, lauluryhmiä ja tuolijumppaa. Saimme uusia yhteistyökumppaneita ja uusia toiminnan muotoja.

Opisto pääsi mukaan työikäisten hyvinvointistrategiaa valmistelevana työryhmään. Terveyden edistämisen yhdyshenkilön kanssa löysimme uuden yhteistyömuodon ja perustimme terveystietotuvan Polee-

niin. Opiston atk-opettaja laati linkkilistauksen yhteistyössä tietohallinnon kanssa yhteistyössä. Tässä listauksessa on mukana vain oikeita, virallisia terveys sivustoja. Halukkaat saavat opastusta terveys sivuston käyttöön Poleenissa ja terveys sivustoon pääsee myös kotikoneilta kaupungin kotisivuilta. www.pieksamaki.fi/terveystietotupa. Hanke päättyi vuoden lopussa, mutta toiminta jää pysyväksi perusturvan ja opiston sekä Poleenin yhteistyöksi.

JOJO-hanke (Ely-keskuksen rahoitus)

Liikuntatoimen kanssa yhteistyössä päädyimme hakemaan lääninhallitukselta rahoitusta erityistä tukea liikunnassaan tarvitsevien lasten liikuntahankkeeseen. Hankkeessa on ollut näille lapsille uimaopetusta sekä liikunnan monitoimikerhoa. Osallistujia on ollut 5-7 ja uimaopetuksessa myös avustajia mukana. Yhteistyössä harjun koulun kanssa siirrytään uimahallille saatettuna ja kotiin lähtö suoraan hallilta. Lapset ovat saaneet hankkeessa onnistumisen kokemuksia liikkumisessaan ja samalla on pystytty tarjoamaan valmiuksia koululiikkumiseen. Integroituminen ilta- ja päivätoiminnan ryhmään on tapahtunut luontevasti

erilaisten erikoistuntien kuten rentoutumisterapian jne osalta. Näihin erikoisliikuntakertoihin on saanut osallistua myös kaikki halukkaat ilta- ja päivätoiminnan lapset.

Hanke jatkuu toukokuuhun 2010 ja hankkeelle on myönnetty myös jatkoa lukuvuodelle 2010-2011.

MYyntIPALVELU

Myyntipalvelussa on toteutunut erityisesti ensiapu ja turvallisuuskoulutuksia. Lisäksi joitakin tilausluentoja on toteutettu lähinnä kaupungin omalle henkilöstölle. Ensiapukoulutuksista kaikkien suosituimpia ovat olleet hätäensiapu koulutukset, joilla turvataan henkilöstön osaaminen hätätilanteissa. Näitä koulutuksia on ollut useita kymmeniä ja myös yritykset ovat tilanneet niitä opistolta.

Opisto on toteuttanut myös kaupungin henkilöstön atk-koulutuksia ja tyhy- toimintaa.

Kaikkiaan näitä myyntipalvelun tunteja on toteutunut 836 tuntia.

Valoa kevätinäyttelyssä 2009

TALOUS

Talous toteutui kuluneena vuonna hyvin.
Valtionavut ovat kehittyneet Pieksämäen kaupungille myönteiseen suuntaan.

v. 2007: 556 154 €

v. 2008: 614 319 € ja

v. 2009: 652 217 €.

v. 2010: kehitys jatkuu nousevana, 684 120 €

Kaupungin maksuosuus:

2007: 373 846 €

2008: 336 232 €

2009: 306 728 €

Opiston talous on toteutunut ennakoidusti. Tulokertymä on yli 60 000 ennakoitua suurempi ja menot puolestaan n. 57 000 suuremmat, joten katetta jäi 3 400 € yli ennakoidun. Toiminnassa oli ennakoitua suurempi volyymihankerahoitusten ja myyntipalvelun hyvän toteutumisen myötä. Matkakustannuksia saatiin pienennettyä ja tilakustannuksiin on etsitty edullisia mutta toimivia vaihtoehtoja.

Talouden tunnusluvut v. 2009

	TA	toteuma -09
Tunnit	16 100	18 775
€/ tunti	60 €	51 €
kurssilaisten määrä	9 600	10 743
opiskelijat	3 800	4 114
miehiä opiskelijoista	31%	29 %
kurssimaksut	162 200	185 408
tunteja/kaupunkilainen	0,79	0,92
opiskelijoita kaupunkilaisista	17%	20,25%

ARVIOINTI JA VAIKUTTAVUUS

Keskeiset yhteiskunnalliset tulokset

Opiston kehittämä Muistikoulu-malli sai kunniamaininnan KoL:n järjestämässä Luovuuden vuosi 2009 kilpailussa

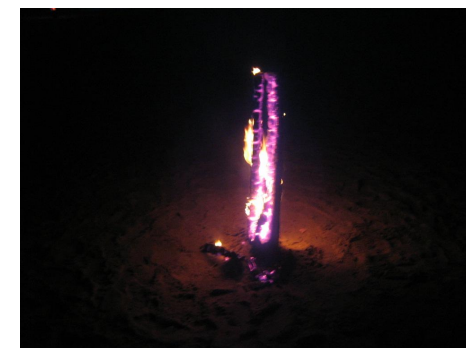
Missä kaikissa kokoonpanoissa opisto on edustettuna:

- Opisto mukana terveyttä edistävien opintojen jatkosuunnitelman valtakunnallisessa työryhmässä
 - Opisto mukana paikallisessa maahanmuuttotyöryhmässä
 - Opisto mukana sivistystoimen strategiatyöryhmässä
 - Alueellisessa rehtoriryhmässä
 - Kaupungin liikuntatoimen kehittämisryhmä
 - Työikäisten hyvinvointistrategia työryhmässä
 - Omaishoitajat ry:n välittäjähankkeen ohjausryhmässä
 - Lääninhallituksen Aito-työryhmässä (aikuiskoulutuksen asiantuntijatyöryhmä)
 - ISV-hankeessa
 - Hankeyhteistyö Mikkelin ja RaJuPuSu opiston kanssa
 - Diak, opinnäytetyöntori, 2 kertaa/vuosi
- Sidosryhmät – keiden kanssa yhteistyötä v. 2009
- KoL
 - Lääninhallitus, 1.1.2010 AVI ja ELY-keskus

- OPM ja OPH
- Muut opistot
- Työvoima- ja elinkeinotoimisto
- Muut oppilaitokset: Diak, Paso, Koulutuskeskus Agrikola, Bovallius, SAKKY
- Neuvokas toimintakeskus
- Kaupungin koulut
- Kulttuuri- ja kirjastotoimi
- Liikuntatoimi
- Kaupungin henkilöstöhallinto
- Sosiaali- ja terveystoimi
- Sosiaali- ja terveysalan yritykset
- Muita seudun yrityksiä
- Mm. Oulun seudun opistopiiri: Muistikoulun esittely

Opiskelun tukitoimet

- Opinto-ohjausta: kielissä, erityisliikunnassa ja atk:ssa
- Uussuomalaisia opettajina: 9
- Erityisopetusta/ tuntia: 1 142 tuntia
- Erityiskohderyhmät: kehitysvammaiset, mielenterveyskuntoutujat, sosiaalista tukea tarvitsevat
- Erityisjärjestöjä yhteistyössä: Neuvokas -toimintakeskus ja eri terveysjärjestöt

Opintulet, syksy 2009

ARVOINTISUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN:

Muiden tulosten mittaamisen lisäksi vuorossa oli arviointisuunnitelman mukaisesti v. 2009 opettajien itsearviointi omasta työtään. Opettajien ja opiskelijoiden arviot opetuksen onnistumisesta ovat yhteneviä. Opettajat toivoisivat hieman enemmän yhden kurssikerran olevan pidempi, muutoin tulokset ovat yhtenevät.

Arviointiasteikko oli opettajalla myös 1-4. Kysyimme opettajilta myös opistoon ja sen toimintaan liittyviä kysymyksiä. Vastauksia saimme 25 opettajalta.

Opiston tavoitteet kurssitoiminnassa ilmoitti peräti 85 % vastaajista tuntevansa hyvin tai erittäin hyvin. Opettajat kokivat tuntien suunnittelun onnistuneen erittäin hyvin, tasa-arvon huomioimisen onnistuneen erinomaisesti (Ka 3,4/4) samoin opettajat kokevat olevansa erittäin motivoituneita omassa työssään (Ka 3,4/4).

Opiston tavoite, jossa opettajat pyrkivät työskentelemään opiskelijan henkilökohtaisten tavoitteiden pohjalta toteutuu hyvin, (Ka 3,2/4).

TOIMINTASUUNNITELMA 2010

Toiminnalliset tavoitteet

Opisto kehittää kurssitoimintaansa lähipalveluna jatkuvasti opiskelijapalautteiden pohjalta. Myös erilaisten hankeavustusten avulla kehitetään toimintaa. Kaupunkilaisten osallistuminen opiston toimintaan on vilkasta maan keskiarvoon verrattuna. Opetustunninhinta pidetään edelleen Etelä-Savon maakunnan keskiarvon mukaisena.

Suunnitelma 2010

Edelleen etsitään toiminnan tehostamista mm. opettajien löytämisestä omalta paikkakunnalta. Kurssimaksuja tarkistetaan keväällä ja myös kausikortin hintaa tullaan tarkistamaan.

Tuloja hankitaan myös hanketoiminnan avulla.

Talouden tavoitteet 2010

Tuotot: 203 778

Kulut: 1 179 237

Kate: 975 459

Kurssilaisia: 9 600

Opetustunteja: 16 200

Opetusaineiden tavoitteet vuodelle 2010

Musiikki

Toiminta on saanut muotonsa sekä ainevalikoimansa että menetelmien suhteen jo vuosien saatossa eikä syytä muuten erityiseen linjanmuutokseen ole nähtävissä. Nuorten aikuisten kohtaaminen on edelleen ongelma. Tämä kohderyhmä on saatavissa mukaan kokemukseni perusteella teemayleisluentojen avulla. Myös etäopetuksen markkinointia tulee lisätä.

Kielet

Pyritään säilyttämään laaja kielitarjonta edelleenkin ja lisäämään uusia kieliä: kiinan kieli on jo ohjelmassa kevätkaudella 2010. Kokeillaan erityyppisiä kursseja.

Eri ikäpolville järjestetään omia kursseja, mutta on myös tärkeää integroida eri-ikäisiä samalla kurssilla, jolloin saadaan eri-ikäiset kohtaamaan ja oppimaan toisiltaan.

Maahanmuuttajille järjestetään edelleen suomen kielen opetusta. Myös edistyneimmille suunnitellaan omaa keskusteluryhmää. Rehvituvan toimintaa kehitetään edelleen. Maahanmuuttajanaisien tukeminen kielen opiskelussa on tavoitteena.

Tuntiopettajien koulutusta järjestetään : Pedanet-koulutusta, ja äänenhuollon kurssi.

Kieltenopetusta pyritään järjestämään eri toimipaikoissa jatkamalla espanjan verkkokurssia.

Kannattaisi myös pohtia, kannattaisiko vastaavalaista kurssia suunnitella myös muihin kieliin.

Kädentaidot ja kuvataiteet

Kestävän kehityksen aihetta jatketaan

erityisryhmien opetusta monipuolistetaan

myös käden taidoissa pidetään esillä muisti- ja muistoteemaa joko muihin kursseihin sisällytettynä tai erillisenä kurssina

Opiston toiminnan piiriin on tullut enenevässä määrin palvelutaloissa ja laitoksissa asuvia ikäihmisiä. Heille suunnattuja ”opetuspaketteja” kehitetään eri opetusalueiden kesken.

Teatteritaide

- Operettitanssin kurssi (jatkoa) tammikuussa Dan Cioatan johdolla. Oppilaita 6, opetustunteja n. 10, 0-tunteina.
- Poleenin Teatterin Iloinen Leski tammi-helmikuussa 2010. 200 opt, opettajana E.E.-L.
- Poleenin Teatterin draama touko- syyskuussa 2010, 200 opt, opettajana vieraileva ohjaaja Pekka Laasonen
- Syksyn draama syys-marraskuussa 2010, opetustunteja n. 200, opettajana Eeva Eloranta.
- Lisäksi mahdollisesti Avoimen Yliopiston kurssi.

Yleistä:

Opiskelijamäärien osalta ei ole havaittavissa pudotusta, tälläkin hetkellä on jonossa useita opiskelijoita, jotka haluaisivat mukaan teatterituotantoihin.

Tontut. kevätnäyttely 2009

Erityisesti kiinnostavat suuret musikaali- ja operetitutuotannot.

Liikunta

Soveltavan liikunnan kursseissa perehdytään erityisesti ikäihmisten tasapainon tukemiseen

Muussa liikunnassa jatketaan toimivia ryhmiä, erilaisia liikuntalajeja sisältäviä kursseja otetaan mukaan ohjelmaan. Jatketaan eri tasoisia liikuntaryhmiä aina matalan kynnyksen ryhmistä alkaen.

Tanssissa tarjotaan erityisesti nuorille sopivia ryhmiä.

Atk:

Erilaiset sosiaalisen median kehitykseen liittyvät kurssit tulevat olemaan ajankohtaisia. Myös ikäihmisille suunnatut kurssit ovat vahvasti tarjonnassa mukana ja sukupolvien välinen oppiminen tietotekniikassa.

Henkilöstötavoitteet

Tunnuslukuissa opistoon on määritelty 6 viranhaltijaa ja toimistopalveluiden kautta 2 henkilöä toimistoon. Nämä kaksi muodostuvat yhdestä kokonaisesta ja kahdesta osa-aikaisesta toimistosihteeristä.

Tuntiopettajia on opistossa vuosittain n. 90-130, olemme linjanneet opettajarekrytoinnit siten, että opettajat yritetään löytää ensin paikallisista osaajista ja sitten vasta kauempaa.

Koulutuspäiviä järjestetään vähintään v. 2009 tasolla, yht. 95 päivää.

Työhyvinvointia mitataan syksyllä 2010 työyhteisön tikkataulu- mittauksella, yksikön oma sisäinen mitaus.

Kehityskeskustelut käydään helmikuussa 2010, vähintään 10 tuntiopettajan kanssa, päätoimisten lisäksi.

Suunnittelupäiviä pidetään vähintään 3. Myös tuntiopettajatapaamisia jatketaan ja vähintään kaksi opettajakokousta järjestetään myös vuonna 2010.

Muut kehittämistoimet

Vuonna 2010 OPM myöntää ensimmäistä kertaa laatu- ja kehittämisavustusta kansalaisopistoille: anomme toiminnan kehittämiseen tätä avustusta maaliskuussa 2010.

Osaava- hanke käynnistyy myös syksyllä 2010 AVI keskusten koordinoimana. Olemme mukana Pohjois- ja Etelä-Savon yhteisessä hankkeessa.

Kansainvälistyminen

Opisto anoi helmikuun puoleen väliin Grundtvig oppimiskumppanuutta partnerina. Koordinaattori on Liettuan aikuiskoulutuskeskus. Odotamme pää- töstä kesällä.

Muutoin meillä on uussuomalaisia opettajia useasta kansalaisuudesta ja saamme heiltä hyvää kansainvä- listymistietoutta.

Visio 2015

Seutuopisto on osaavana lähipalvelun oppilaitoksena kaikille kuntalaisille avoin ja joustava oppimisympäristö.

Strategiset painotukset

Osaaminen: henkilöstön kouluttaminen, tuntiopettajien tukeminen, toimistopalveluiden kehittäminen

Lähipalvelu: eri kaupunginosissa ja kylillä toteutettava opetus kysyntälähtöisesti

Kaikille kuntalaisille: kurssimaksujen kohtuullisuus, opintoseteli-käytäntö, avoin ilmoittautuminen ja monipuoliset käytännöt, koulutuksellinen tasa-arvo, eli erityisryhmien huomioiminen pedagogiikassa

(mt- kuntoutujat, kehitysvammaiset, maahan- muuttajat ja ikääntyneet), kohderyhmäajattelu mukaan kurssisuunnitteluun

Avoin ja joustava: nopea reagointi alueen tarpeisiin, ryhmät avoimia, yhteistyökumppanei- den toimintaa tukeva, verkostoitunut,

Oppimisympäristö: lähiopetuksen kehittäminen, verkkokurssit ja sosiaalinen media, tilojen sopivuus opetukseen

PIEKSÄMÄEN SEUTUOPISTO
Laaksotie 47
76850 NAARAJÄRVI

Puhelin: 0400 855760, 0400 855761
0400 855800
Sähköp.: seutuopisto@pieksamaki.fi

